

# «IFEB-Monthly» Oktober 2009 (publicatie januari 2010)

Verantwoordelijke uitgever : Luc Vansnick, Archimedesstraat 11 – 1000 Brussel

*Strict voorbehouden aan de beheerraad van IFEB en aan het Directiecomite van APB – mag niet verspreid worden.*

Onderstaande tabellen bevatten gegevens uit de IFSTATdatabank met gegevens over de farmaceutische verstrekkingen terugbetaald binnen de verplichte verzekering en in het kader van de derdebetalersregeling (zie ook [www.ifeb.be](http://www.ifeb.be) voor meer informatie over IFSTAT). De gegevens in de tabellen hebben geen betrekking op de diensten en toebehoren bij de levering van zuurstof en bevatten evenmin de honoraria voor de aflevering van methadon.

De kleine risico's van de zelfstandigen werden per 1 januari 2008 opgenomen in de verplichte verzekering. Hierdoor zijn de tijdreeksen verstoord en wordt de vergelijking tussen 2007 en 2008 bemoeilijkt.

**Legende** : CI : RIZIV kosten - CP : remgeld - PP : publiekprijs - NB : aantal verpakkingen (« eenheden ») - DDD : defined daily dosis - refter : referentierugbetaling – VP.V. Verplichte Verzekering - G : generieken - C : kopieën

## Alle terugbetaalde producten

GLOBALE GEGEVENS		CI (mio)	CP (mio)	PP (mio)	NB (duizenden)	DDD (mio)
2004		2.219,4	520,0	2.739,4	100.740,0	3.368,7
2005		2.211,0	517,6	2.728,6	99.268,1	3.314,6
2006		2.170,4	539,4	2.709,8	99.887,6	3.533,5
2007		2.308,2	556,9	2.865,1	103.953,0	3.766,8
2008		2.617,8	600,1	3.217,9	115.748,4	4.222,4
2009-08	loontrekkend.	182,6	38,4	220,9	7.779,1	315,8
	zelfst.	16,7	3,4	20,2	718,9	28,6
2009-09	loontrekkend.	207,5	47,0	254,5	9.341,4	355,0
	zelfst.	19,2	4,2	23,4	862,8	32,4
2009-10	loontrekkend.	220,8	51,8	272,5	10.044,8	378,0
	zelfst.	20,7	4,7	25,4	936,8	34,6
Schatting 2009	globaal	2.700,2	596,9	3.297,0	117.291,3	4.582,1
Vergelijking 2008	2009/2008	3,1%	-0,5%	2,5%	1,3%	8,5%

GEGEVENS PER EENHEID	DDD/NB	CI/NB	CI/DDD	CP/NB	CP/DDD	PP/NB	PP/DDD
2004	33,4	22,0	0,659	5,16	0,154	27,2	0,813
2005	33,4	22,3	0,667	5,21	0,156	27,5	0,823
2006	35,4	21,7	0,614	5,40	0,153	27,1	0,767
2007	36,2	22,2	0,613	5,36	0,148	27,6	0,761
2008	36,5	22,6	0,620	5,18	0,142	27,8	0,762
2009-08	40,5	23,5	0,579	4,92	0,121	28,4	0,700
2009-09	38,0	22,2	0,585	5,02	0,132	27,2	0,717
2009-10	37,6	22,0	0,585	5,15	0,137	27,1	0,722
Schatting 2009	39,1	23,0	0,589	5,09	0,130	28,1	0,720
Vergelijking 2008	7,1%	1,8%	-5,0%	-1,8%	-8,3%	1,1%	-5,6%

## Verbruik en kosten per ATC hoofdklasse

ATC		PP (bedrag)		PP (marktaandeel)		DDD (aantal)		DDD (marktaandeel)	
		mio €	evolutie	%	evolutie	mio	evolutie	%	evolutie
A	MAAGDARMKANAAL EN STOFWISSELING	337	2,1%	10,3%	-1,1%	515	8,7%	11,4%	-0,9%
B	BLOED EN BLOEDVORMENDE ORGANEN	193	8,7%	5,9%	5,3%	306	174,5%	6,8%	150,3%
C	HARTVAATSTELSEL	807	3,2%	24,8%	0,0%	1.852	6,1%	40,9%	-3,3%
D	DERMATOLOGISCHE PREPARATEN	34	-2,0%	1,1%	-5,1%	26	1,0%	0,6%	-7,9%
G	UROGENITAAL STELSEL EN GESLACHTSHORMONEN	76	-4,3%	2,3%	-7,3%	326	-1,5%	7,2%	-10,2%
H	SYSTEMISCHE HORMOONPREPARATEN, GESLACHTSHORMONEN UITGEZONDERD	81	3,0%	2,5%	-0,3%	156	5,0%	3,5%	-4,3%
J	ANTIMICROBIELE MIDDELEN VOOR SYSTEMISCH GEBRUIK	324	-0,6%	9,9%	-3,8%	126	4,5%	2,8%	-4,7%
L	CYTOSTATICA EN IMMUNOMODULERENDE MIDDELEN	342	10,7%	10,5%	7,2%	45	6,3%	1,0%	-3,1%
M	SKELETSPIERSTELSEL	133	-5,1%	4,1%	-8,0%	242	2,4%	5,4%	-6,6%
N	ZENUWSTELSEL	554	2,7%	17,0%	-0,6%	464	5,1%	10,3%	-4,2%
P	ANTIPARASITAIRE MIDDELEN, INSECTICIDEN EN INSECTENWERENDE MIDDELEN	1	5,5%	0,0%	2,2%	2	8,1%	0,0%	-1,5%
R	ADEMHALINGSSTELSEL	311	5,9%	9,5%	2,6%	389	5,4%	8,6%	-3,9%
S	ZINTUIGLIJKE ORGANEN	40	4,5%	1,2%	1,3%	72	-2,8%	1,6%	-11,4%
V	DIVERSE MIDDELEN	27	-1,2%	0,8%	-4,3%	2	-0,3%	0,0%	-9,2%

*De data hebben betrekking op de meest recente periode van 12 maanden (november 2008-oktober 2009). De evoluties zijn berekend ten opzichte van de vorige 12 maanden (november 2007-oktober 2008). Evoluties van meer dan 5 % in absolute waarde van de marktaandelen zijn aangeduid op een gele achtergrond.*

## Zoom op de gegevens in de tabellen van bladzijde 1

De informatie komt uit IFSTAT©, de database van het IFEB die sinds begin 1992 data registreert betreffende de aflevering of prestatie in de publieke officina's van producten of diensten die door het RIZIV worden terugbetaald (« farmaceutische verstrekkingen ») binnen de derdebetalersregeling. Het gaat informatie op basis van de maandelijkse gegevens die door de officina's worden bezorgd aan hun tarifieringsdienst (TD). Het is immers zo dat, binnen de derdebetalersregeling, de apotheker aan een TD het mandaat geeft om de uitgevoerde voorschriften te tarifieren en om de facturen op te maken, gericht aan de verzekeringsinstellingen.

Om de tabellen op de eerste bladzijde te kunnen interpreteren is het aangewezen om toch iets te weten van de historiek en van de evolutie van de gegevens die binnen IFSTAT© werden en worden verzameld. Deze 'zoom' wil hieraan tegemoetkomen.

Oorspronkelijk was de gegevensverzameling beperkt tot de tarifieringsdiensten, verbonden aan beroepsverenigingen die lid zijn van de **Algemene Pharmaceutische Bond (APB)**. Sinds 2003 is de gegevensverzameling uitgebreid tot de TD van de coöperatieve apotheken (**Office des Pharmacies Coopératives de Belgique - OPHACO**). De gegevens van de overige tarifieringsdiensten, alsook die van producten en diensten die worden afgeleverd buiten de publieke officina's, of die niet worden terugbetaald door het RIZIV in het kader van de derdebetalersregeling zijn niet opgenomen in IFSTAT©.

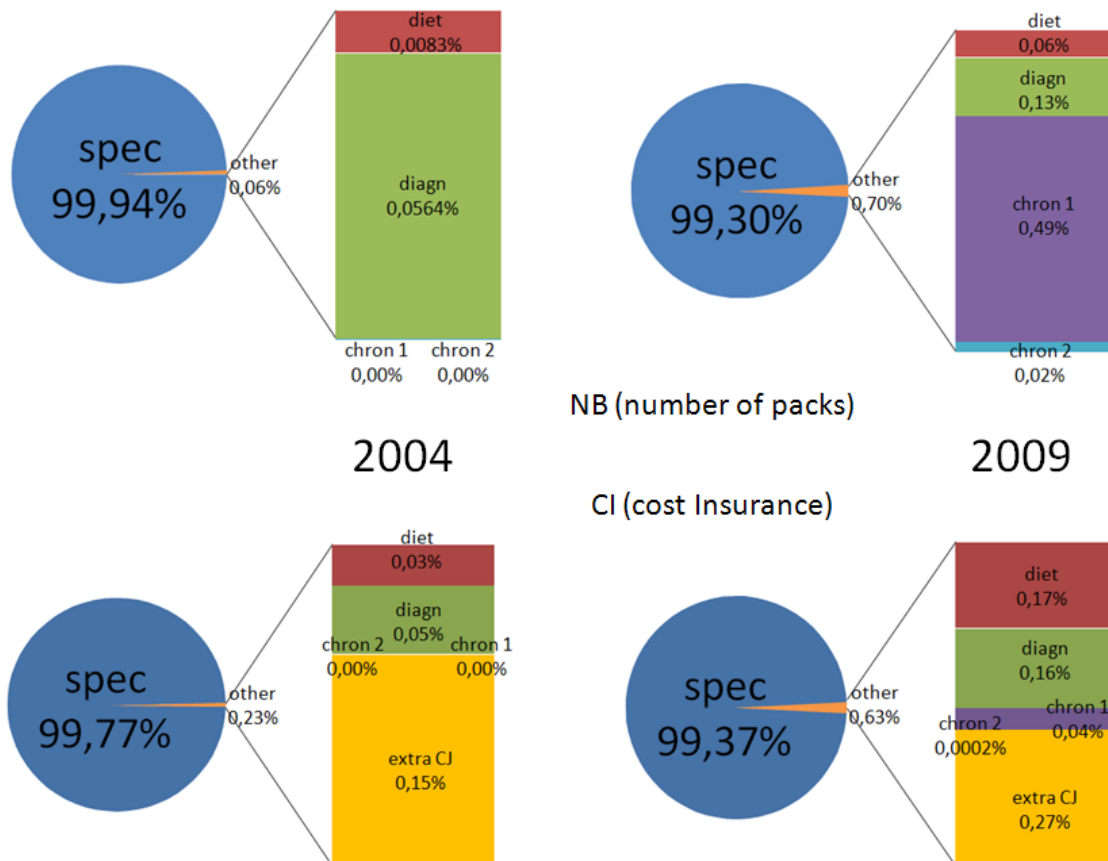
Aanvankelijk waren de gegevens die in IFSTAT© werden verzameld quasi uitsluitend gegevens met betrekking tot farmaceutische specialiteiten. Ze zijn gevalideerd vanaf 1996 en op dit ogenblik dekken ze 93,3% van de RIZIVuitgaven voor specialiteiten afgeleverd in publieke officina's. Omdat het IFEB voor de magistrale bereidingen enkel beschikt over de niet gevalideerde totalen van de informatiestroom STATTDS, worden de gegevens met betrekking tot de magistrale bereidingen voorlopig niet geëxploiteerd.

In de loop van de jaren zijn aan de farmaceutische specialiteiten nieuwe producten en diensten toegevoegd, die afgeleverd of verstrekt worden in de publieke officina's en die door het RIZIV worden terugbetaald binnen de derdebetalersregeling : diëetvoeding voor medisch verbruik, diagnostische middelen en verzorgingsmiddelen, honoraria en forfaits zuurstof (in het kader van de OCA of in het kader van diagnostische middelen), honoraria en forfaits methadon, analgetica of actieve verbandmiddelen voor chronisch zieken, materiaal of prestaties in het kader van de zorgtrajecten.

In de tabellen van bladzijde 1 zijn alle producten en diensten verrekend, met uitzondering van de magistrale bereidingen, de steriele insulinespuiten en de honoraria of forfaits (zuurstof, methadon, zorgtrajecten, wacht). Zoals trouwens alle gegevens in de IFEB Monthly, zijn deze gegevens gecorrigeerd met een exhaustiviteitsfactor die voor elk jaar wordt berekend.

Zelfs als we de honoraria en de forfaits weglaten, is wat overblijft nog steeds ruimer dan wat in termen van het RIZIVbudget overeenstemt met « farmaceutische specialiteiten ». De dieetvoeding voor medisch verbruik (« diet ») of de diagnostische middelen en verzorgingsmiddelen (« diagn ») zijn geen farmaceutische specialiteiten. De analgetica (« chron 1 ») of de actieve verbandmiddelen (« chron 2 ») voor chronische zieken worden via andere budgetten terugbetaald dan het budget « farmaceutische specialiteiten ». En sinds mei 2004, moet ook rekening worden gehouden met de bijkomende vergoeding voor contraceptiva afgeleverd aan vrouwelijke patiënten tot 20 jaar (« extra CJ » - ook toegelicht in de zoom van oktober 2009 met de gegevens tot en met juli) waarvoor een afzonderlijk budget is voorzien.

Deze vermenigvuldiging van de RIZIVbudgetten bemoeilijkt natuurlijk het opvolgen van de gegevens, hoewel het geheel van deze nieuwe posten op dit ogenblik nog niet 1% van het volume (NB) of van de kosten (CI) vertegenwoordigt in de gegevens van de tabellen op bladzijde 1, zoals uit de diagrammen hieronder blijkt.



De taartjes hierboven laten zien dat de « nieuwe posten » in 2004 (links) slechts 0,06% van het volume (kolom NB (duizenden) op bladzijde 1 – bovenaan in de grafiek) vertegenwoordigden en op dit ogenblik (rechtsboven in de grafiek) nog maar 0,7%. Dat is nog steeds weinig, maar het gaat wel om een stijging van 64.000 tot 815.000 verpakkingen. In termen van RIZIVkosten (kolom CI (mio) op bladzijde 1 – onderaan in de grafiek), vertegenwoordigden de producten buiten het budget specialiteiten in 2004 (links) 0,23% van het bedrag in de tabel op bladzijde 1. Dat percentage is gegroeid tot 0,63% in 2009 (rechts), wat overeenkomt met een groei van 5 naar 17 mio euro.

Zelfs al zijn de bedragen en de aantallen van deze producten buiten de specialiteiten nog onaanzienlijk in vergelijking met de kosten en het volume van de specialiteiten, het is toch duidelijk dat het gamma van vergoedbare producten in de officina's zich uitbreidt. En daarbij komen dan nog de diensten en prestaties waarvoor honoraria of forfaits worden voorzien en waarvoor de eerste registraties in IFSTAT© dateren van 2006. Hun aantal groeide van 1,8 mio in 2006 tot 7 mio in 2009 waartegenover een verzekeringskost staat van 1,7 mio euro in 2006 en van 11,5 mio euro in 2009. Met de zorgtrajecten die in 2009 van start gingen en het nieuw vergoedingssysteem dat in april 2010 zal worden ingevoerd, wordt het wellicht nodig om in een zeer nabije toekomst een andere aanpak te voorzien voor de samenvattende informatie van de gegevens in IFSTAT©.

Op dit ogenblik zijn de nieuwe posten nog te beperkt in omvang om met de huidige controleprocedures tot een sluitende verificatie van de bedragen en de aantallen te komen. Er werden echter wel enkele adhoc controles uitgevoerd, die laten veronderstellen dat de waarnemingen in de databank met de realiteit overeenstemmen. Maar de vermenigvuldiging van de budgetposten zal het IFEB toch openen tot meer verfijnde controleprocedures.

*Binnen de referentiet terugbetaling :*  
*Gegevens per semester over de evolutie van generieken, kopieën,  
 goedkope originele specialiteiten en dure originele specialiteiten*

		CI					CP				
Periode		in mio €	% van het totaal	G of C (% van de referer)	goedkoop (% van de referer)	duur (% van de referer)	in mio €	% van het totaal	G of C (% van de referer)	goedkoop (% van de referer)	duur (% van de referer)
2004-S 2		261,21	23,3%	32,3%	70,9%	29,1%	100,25	38,2%	26,3%	45,3%	54,7%
2005-S 1		290,30	25,6%	35,2%	71,3%	28,7%	103,78	41,5%	30,9%	48,3%	51,7%
2005-S 2		286,57	26,6%	34,7%	71,9%	28,1%	116,89	43,7%	30,1%	48,6%	51,4%
2006-S 1		320,31	29,2%	37,6%	78,7%	21,3%	127,67	47,1%	34,5%	55,6%	44,4%
2006-S 2		302,75	28,2%	38,2%	81,5%	18,5%	123,38	46,0%	33,7%	58,7%	41,3%
2007-S 1		335,22	29,4%	37,6%	83,6%	16,4%	132,32	48,0%	34,5%	60,8%	39,2%
2007-S 2		338,39	29,0%	38,1%	84,4%	15,6%	130,50	46,4%	35,4%	59,4%	40,6%
2008-S 1		366,49	28,3%	38,2%	84,6%	15,4%	141,36	47,3%	35,7%	59,2%	40,8%
2008-S 2		371,32	28,1%	38,9%	85,4%	14,6%	138,60	46,0%	36,7%	60,2%	39,8%
2009-S 1		415,72	30,9%	38,5%	86,5%	13,5%	152,37	51,2%	36,9%	62,9%	37,1%
2009-08	loontr.	56,66	31,0%	39,3%	85,9%	14,1%	20,28	52,9%	37,8%	67,6%	32,4%
	zelfst.	5,02	30,0%	38,5%	84,6%	15,4%	1,80	52,5%	35,4%	64,5%	35,5%
2009-09	loontr.	64,38	31,0%	40,5%	86,1%	13,9%	23,06	49,1%	38,6%	67,8%	32,2%
	zelfst.	5,77	30,0%	39,3%	85,0%	15,0%	2,06	48,9%	36,2%	65,0%	35,0%
2009-10	loontr.	71,58	32,4%	39,0%	86,5%	13,5%	25,36	49,0%	37,6%	68,3%	31,7%
	zelfst.	6,43	31,1%	37,7%	85,4%	14,6%	2,27	47,9%	35,2%	65,3%	34,7%
		NB					DDD				
Periode		duizenden	% van het totaal	G of C (% van de referer)	goedkoop (% van de referer)	duur (% van de referer)	in mio	% van het totaal	G of C (% van de referer)	goedkoop (% van de referer)	duur (% van de referer)
2004-S 2		17.809,44	35,1%	31,4%	56,8%	43,2%	653,16	38,4%	34,4%	58,6%	41,4%
2005-S 1		18.981,80	38,1%	35,2%	59,3%	40,7%	711,23	42,7%	39,3%	63,6%	36,4%
2005-S 2		20.616,35	41,6%	34,5%	60,9%	39,1%	769,93	46,7%	39,8%	66,1%	33,9%
2006-S 1		23.604,03	47,4%	38,0%	67,8%	32,2%	877,51	50,0%	43,8%	73,1%	26,9%
2006-S 2		23.426,19	46,8%	37,4%	72,0%	28,0%	923,43	52,0%	42,9%	78,1%	21,9%
2007-S 1		25.238,65	49,1%	37,7%	74,3%	25,7%	998,28	53,0%	43,1%	80,1%	19,9%
2007-S 2		24.897,95	47,4%	38,1%	74,3%	25,7%	1.003,10	53,3%	43,8%	78,6%	21,4%
2008-S 1		27.636,05	48,1%	38,4%	74,5%	25,5%	1.111,99	53,4%	44,6%	78,4%	21,6%
2008-S 2		27.728,52	47,6%	38,2%	75,7%	24,3%	1.162,44	54,3%	44,3%	80,3%	19,7%
2009-S 1		30.319,46	52,1%	38,0%	77,5%	22,5%	1.297,25	57,1%	43,2%	82,3%	17,7%
2009-08	loontr.	4.018,79	51,7%	38,5%	76,6%	23,4%	183,62	58,1%	43,6%	82,5%	17,5%
	zelfst.	361,92	50,3%	36,5%	75,3%	24,7%	16,37	57,3%	40,8%	82,0%	18,0%
2009-09	loontr.	4.531,88	48,5%	40,3%	76,5%	23,5%	189,17	53,3%	48,3%	81,2%	18,8%
	zelfst.	405,77	47,0%	38,1%	75,2%	24,8%	16,92	52,1%	45,4%	80,5%	19,5%
2009-10	loontr.	5.008,68	49,9%	39,7%	77,3%	22,7%	205,08	54,3%	47,0%	81,6%	18,4%
	zelfst.	449,05	47,9%	37,3%	75,8%	24,2%	18,38	53,1%	44,0%	80,8%	19,2%

